

finfahrigs. — Teiltchu strupi ar sekofcheem tautas dseesmas wahr-deem:

"Lai man tika, kas man tika, ta weetina man patika:
Kur brandwihnis glahse mirdsa, kur putoja alutinis

Beidsot wehl runafchu kahdu wahrdū pahr „muischu kalpeem“. — Kalps naw kungs, nedī faimneeks, un faimneeks naw kalps. Kalpa dñshwe un eenahlfchana naw faimneeka dñshwe un eenemfchana. Faimneekam ir leela eenemfchana, bet ari leela isdofchana: faime un gahjeji usturami, dahrgi lonejami un mahju eepirkfchanas makfa deldejama un dñsfchama, — un kalps gahdā tikai par fewi un fawu familiju. Abeem, tiflab faimneekam, kā ari muischu kalpam, ir di wi leetas zeeti ja-eewehe, un tahs ir koti waijad sigas, proti: pehz apsegas steeptees un knapi, taupigi un fahrtigi dñshwot, — un kad kalps naw dñshrajs un frogā brahlitis, bet ir faturigs un taupigs, tad tas war, kad tas weenā un tai paschā weetā ilgus gadus pawada, tapt par turigu wihru, kam atspaidam atleek faws grafis, ar ko wezumā war eegahdatees pats fewim pajumtu un faimneebu! — Teikfchu peedfshwomu no pehrnajā gada: Us zeta fastapost jahjejam, kas us S. tirgus fmuku firgu weda pahrdot. Walodā laisdamees ar to wihreli, dabuju no ta sinat, ka winsch ir kalps no A. pagasta, kas us weenas paschas weetas, A. muischā, 9 gadus fabijis, kalpu semes grunti turedams par algu, un nupat, semes gabalinu Leischmalē par kladru naudu nopyrzes, domajot, fewim pats ari kahdu buhdinu, kur mist, deenās usbuhwetees. — Newareju deewsgan isbrihnitees un isprezzatees, tahdu pahrtikfchu un bagatu kalpa wihru usgahjis, kā fcho wihreli. Man schahwahs prahṭā, tam to jautafchanu usmest: „Waj dseeret ari brandwihnu?“ — Winsch: To nè, kungs! Nenemu ne mutē fnabi no jaumu deenu!“ — Es: „Ak tā! Nu faprotu juhſu leetu kladri!“ — Kalps, kas nebruhkē fnabi, war tapt ari par turigu, ja — pat par bagatu wihru, un dñshrajs un frogā brahlitis ir pliks, kā nascha gelsis, un bes matu galwā, kā plika, weza timpa! — Tā tad gan war drofchi un ar peerahdijumeem sozit, ka kates zilwels ir pats fawas laimes un labllahfchanahs kaleds, un kā zilwels fewim to gulas weetinu pataifahs, tahdā tas gulehs, — waj nu mihsṭā, waj zeetā. — Kad zilwelam pafaulē flifti un gruhti eet, pee tam tas ir tik weenigi pats wainigs, un tamdeht lai nebrebz us ziteem zilwekeem un nefuhdsahs pahr flitkeem laikeem, pahr truhkumu, nabadsibu, un kā kritis parahdōs. — Kam tik plafchi padfshwoji, kam „padsehri“ faw' naudinu?! — Tamdeht wifahm zilwelu dñshwes kahrtahm, tiflab rentnekeem, kā ari faimnekeem, faimneezehm, kalpeem, puischeem un meitahm, kā ari wifeem amatnekeem, waram gan zeeti un no wifas firds peekodinat, — ja tee grib balatas un laimigas dñshwes deeninas peeredset un labllahfchanā prezzatees, — prahrtigi, apdomigi, ne-isschlehrdig, taupigi un koti fahrtigi, kā ari fawā starpā labā fatikfchanā un faldā meerā dñshwot! — Mans pamahzidamais gala wahrdōs tad nu wehl beidsot buhtu ūchis:

„Luhdſi Deewu ſſruigi, ſtrahdà allasch tikufchi,
Ne-iffchlehrde to, fo eſi pelnijis, dſihwo knapi, gaufi, taupig!
Nedjer ſhwo, dſihwo allasch fahtigi: —
Tad tew laime, labklahſchanahs tawâs mahjâs plauks,
Deewabibhjaschana, meers un Deewa ſwehtib' aquatin aquâs!“

52

No ahrsemehm.

Bismarck atkahpschanahs no amata arweenu wehl nodar-
bina wiſu politikas wihrū domas. Kahdā mehrā wina fatrizinajuſi
Eiropas politikas stahwolli, gaſchi redsams is wiſeem Anglu, Fran-
tſchu, Austrreechhu un Italeechu laikrakſtu pahrſpreedumeem. Wiſi
iſſakahs kā weenā balfi: kamehr Bismarcks stahweja amatā, wiſas
ſemēs politikas wihrī wareja, kā ſalot, ar droſcheem un gaſcheem
ſtaitleem rehleinat, daudſ-mas ſawu paſchu iſtureſchanos noſwehrt, jo
uiſ Bismarcku wareja paſauſees; draugeem tas bija uſtizigs draugs,
un kuram wiſch bija par pretineeku, to tas ari nekad neſlehpā, —
bet ari kā pretineeks wiſch bija taifns. Turklaht neweens pahr to
neſchaubijahs, kā wiſch weenemehr aifſtahweja paſaules meera uſture-

ſchanu. Jaunais keisars Wilhelms II. gan iſfazijees, ka ari wiſch ſchai finā zeeschi tureſchotees pee Bismarck un nelaika keisara Wilhelma I. politikas, — bet waj wičam tas ari buhs eespehjams? 30 gadu laikā Bismarcks bija jo ſmalki eepaſtinees ar wiſeem daſchdaſchadeem politiſkeem zenteeneem wiſas Eiropas malās. Wiſch ja ſmalki poſina un finā wiſas ſlepenahs teka, pa kurahm nemerige un godkahrige meera trauzetaji faueem mehrkeem dſinahs pakat; wičam kats kambaritis, kats zaurums, kats koltiſch politiſkā paſauli bija paſiſtams, kur ſchis waj tas tipedams iſperinoja jaunus ſtikus un derigā brihdi wiſch tad wiſu perekli iſpoſtija. Ja wiča dehls grahſs Herberts Bismarcks, buhtu valizees amata kā ahreletu ministe‐ris, tad tak wehl buhtu kahda droſchiba, — bet nu tas ari lihds aſawu tehwu atkahpees. Waj nu jaunajam waldbineekam un walſte-kanzlera vehznahzejam, generalim Kapriwim, buhs eespehjams, ſcho geuhtha uſdewumu iſpildit? Waj nu tumſoni un juču raditaji neſahks wiſoſ kaktōs kustekes un rihkotees uſ meera trauzeſchanu, lai tad waretu ſa jauktā uhdēni labaki ſweijot? Tā wiſur kahrtibas mihiotaji baiſig ſpreesch un domā. Neweenā zitu walſtju laikraſtā naw laſams, ka Bismarck aklahpschanahs waldbahm modinajusi zeribas un preekuſ. No tam redſams, zil leels ſchi politiſkā milſcha pahrfwars bijis wiſoſ paſaulē, un ka wiſch tiklab no draugeem, kā no pretineekeem par taisnu wihrū tizis turets, kas wiſu fawu, gandrihs pahrdabiflo gudribu tika preekuſ ſtaſneem un labeem noluhiſeem leetajis.

Wahzija. Keisars Wilhelms II. kahdam draugam, Weimara herzogam, pefuhftijis wehstuli, kura awises tikuši nodrukata, un kurā tas ap ralsta, kahdā mehrtā Bismarka atkahpschanahs winam Kehrusees pee firds Mana firds, ta winsch faka, tik apbehdinata, kā kad fawu tehwa tehwu (nelaika Keisaru Wilhelmu I.) wehl reis buhtu pasaudejis. Deewēs wi nam fcho gruhto nastu uslizis us plezeem, un winam nekas ne-atleekot kā to nest. — Tsgahjuscho nedel firs ts Bismarks kahdā deenā, pulksten 11ds no rihta, brauza us Keisara pili, lai no waldineeka atwaditos Kad winsch pehz stundas laika atkal išnahza no pils, tad eelas un lee lais plazis pils preelfchā bija ar laudim pilnin pilns, ta ka rati ti kai ar puhlineem wareja fustetees us preelfchu. Ne-aprakstamas apfwei zinashanas gawiles nodimdeja pa gaifu; laudis gribēja sīrgus iſjuhg un paschi flaweno wihru, kas tik ilgus gadus tautai un tehwijai par labu strahdajis, aisswilkt us mahjahm, — bet firs ts to aisseadsa. Winsc ar pułehm tika, ta fakot, behrtin apbehrits un rati ar tahm bija piln kā wesums. Apgawiletais, firmaiš waronis no Keisara pils brauza uschim brihscham Berline efschā Bahdenes leelherzoga dīshwołki. Wiss tas neskaitamu tuhksfchū leelaīs lauschu puhlis tam pluhda pakat, be miteschanas uradams. Kad firs ts iskahpa no rateem, tad tas tikai ar puhlineem jaur fasturmejuſchos zilweku baru wareja fasneegt nama tres pes, un kad tur angstako pakahpeenu bija atfneedsis, winsch atgreesahs atpakat un ar mirdoschahm ozim noslatijahs us teem tuhksfcheem kas winam usgawileja, tos laipni fweizinadams. To aissgrahbtibu kas nu wifus sagrahba, aprakstit ar wahrdeem, efot pawifam ne-ifsda rama leeta.

Anglija. Anglijas trona mantineeks, Wehles prinjis, kas ir
keisara Wilhelma II. mahtes brahlis, tagad usturahs Berlinē un ne
Wahzu waldineeka tījis augsti godinats. Anglu awises runā, ka ni
starp Wahziju un Angliju wehl tuvaka sadraudība tikfhot noslehgta.
Keisars Wilhelms II., goda-meelastā Wehles prinzi usrunadams, ture
jis runu, kurā tas issazijees, ka, ja — ko lāi Deews paſargā — iſzel
tos karſch, tad Anglija un Wahzija tureſchotees kopā. Waj tas ar
pateefi tā notiks, pahr to gan wehl war ſchaubitees. Jo Angleem ar
weenu gan bijis itin pa prahtam, ka zitas leelvalstis fawā starpā ap
karojahs, bet paſchi tee pee kara nerem dalibū. Wixi tura pa
gudraku, tāhdōs laikōs fajauktā uhdēni ūweiſot un treknus ūmes ga
balus waj nu austrumīdōs waj filakās paſaules dākās cebahſt fawā ice
lājā valstis kule.

Italija. Pahwests efot nodomajis, wifas Eiropas valstis us aizinat us wispahrigu atbrunošchanos. To wirsch nu gan war daribet, deemschehl, iatiz, ka neweena valstis negribehs buht pirmā, kas tāderiba un tā tad wicaiācītumā. Jaikam eoz valstie bieži ēmējā.

beschu autōs, lai no schih̄s deenas gaḥjeena atpuhstos; bet eekams̄ wina dewahs dufet, lehnais wakara wehjinsch uspuhta leetus mahkonī. Pee rateem peegahjis, ne-atrodu wairs fawa leetusfarga; redsu, la fahds zeemirs̄ch to pefswinajees un dalahs wina patwehrumā ar weenu jaunkundsi. Schim brihscham ne-eespehdams̄, fawu ihpaschumu prasit at-pakal, luhkojos pehz zitas flehtawas. Skatuwes grihda spehs daschu piseenu atturet, — tamdeh̄ tur apakschā! Atrodu jau wairakus tur preeskchā, un mas sekundēs ir luktas apakschā — pilna. Weens israugahs few koplaku koku, otrs usklahjahs mehetli un usloka aplakli, — bet tadshu paleek wehl arweenu ne-aiffargati pahraf. Wairati peenah̄k pee mums̄ un fkaudigi noslatahs, la mehs skatuwes apakschā tupam la Ahbraäma klehpī. Birstals eeschnahzahs, — nokriht pirmahs, fwa-rigahs leetus piles. Tagadejais mahkonitis ir weens no teem, krei ahtri usnahk, ahtri pahreet, bet ari bagatigi fawu fwehtibū issahsch, un tamdeh̄ blakus stahwofchee drihs ween aismirft peelahjibas likumus. Neraugotees us to, la luktas apakschā pahryildita, tē lahds melnās fwehtku drehbēs tehrpts̄ plejs, tur lahda bahrsdaina galwa luhko sem patwehruma eespeestees. Daschi nomali, skatuwes pabalsti, stahw tamzelā, — bet labam gribetajam wiſs eespehjams. Gan weenā, gan otrā malā atſlan ſlaka eebraiſchleſchanahs, un daschu reis wahriga buhwe ſtipri nolihgojahs. Tuwu pee mums̄ behrſinā fmuka dahmu zepure pa-fahrtai ſchleifehm. Kahda jaunkundse peefteidsahs, norauj aismirfto un apklahj ſteigſchus koſcho galwinau. Schaurajā ruhmē la fillehm buht ſafpeesteem, naw omuligi, bet ſlaxi eesmehjamees, redsedami, la jaunkundse, zepuri usbahschot, aplehjahs ar eekschā faraduſchos uhdeni; gri-bedama fawus ſkrullainos matus glahbt, wina tos pehdigi fajauza, — un nefiu, nobu la mehs oahrdaki fmeijamees, nela poahr otra nelaimi.

un nesinu, pah̄ ko wehl gahrdati meijamees, nera pah̄ oira nelam. Sarlanee reetrumi apshmē to weetu, fur ugunigā bumba pasudusi, leetus pahrgahjīs, atstahdamās fwaigu wehsunu, un skolotajs turap sawu peenahkumu, salumneekus ar saweem wahrdeem eesildit. Winsch uskahpj fflatuwē; dītsch kluksus eestahjahs. „Zeenitee salumiwest, peminiedami jautri pawaditos un wehl pawadamos brihschus — — — pateiksimees X. fungam, tuesch mums salumweetu nowehlejis — — — preeskch tik dauds preeleem — — — lai isnihfst prauli, kas muhsustorpā salo un — — un aug un — — un — — isteiksim sawas suhtas, ussauldamī wispahrigu, spehjigu urā!“ — Zil gara bija pirmā, tik ihſa isnahja tagadeja runa, — bet abas tapa ar lihdsigi stipru troksni no publitas apsweiktas. Zits uraja, zits swilpa, zits applaudeja, zits smehjahs, un musikanti uspuhta paſihstamo tuschu. Schihdu taurehm un bungahm bijust reif ihpachiba, muheus sagraust, — tamlihdsigs spehks ari veemita kreetnajai ragu mustkai. Tik-ko tuscha un urafchana beidsahs, te tapa dīredami gan isbailu fleedseeni, gan fslali smeeiki, un runatajs ar wisu fflatuwī bija — apgahsees! Skaudigais liktenis bija nolehmis, ka wadona lahjahm buhs fur ne buht aifertees, un nobadsch nesvebia bes sweskhas valibdības tik ahtri no fagruwuschahs

No eeksfchsemehm.
No Kolomas, Nowgorodas gubernâ. (Gesuhtits). Scheijenes Latweefchi gan daschadi dñshwo. No Kursemes atnahfuchhi, daschi nu gan dabujufchi jau cetaisitu semi, bet ziti atkal „akkâ meschâ eegahju-fchi“ un tur fawu pahrtiku grib fagaudit, gan par plawu, gan ari par druwu to pataisidami, par kuru ari wineem rente jamalkâ, 2 rubli un wairak par defetiniu. Seme gan nebuhtu ne-augliga, bet pagehr gauschi leelas puhles, ta ka to nemas newar paſpeht. Taisnibu faktot, ja nebuhtu finamais darbs un pelns ar malkas zirfchanu un weschchanu, tad gan Latweefchi scheit nebuhtu us dñshwi apmetufchees, — un ari ar wisu to tikai knapi sprauschahs zouri, kapehz tad ari, ka no zitahm puſehm, ta ari no mums Kolomneefleem, kahdas 20 dñsimtas tafahs aif-eet us Aſijas Sibirijas daku, pee kam Kronis dod palihdsibu, proteet, zela naudu, un tur nogahjuscheem, eefahkumâ maifti u. t. j. pr. Semi dabon 3 lihds 6 gadus par brihyu, tad 12 gadus ir 1 rublis no defetinas jamalkâ, pehz tam 24 gadus 2 rubli no defetinas, un tad ir seme ismalkata us muhſchigeem laikeem. Bet, finams, to wisu waijaga darit ar weetigâ gubernatora finu, til pat fchê, ka tur. Lai Deews aifgahjejeem palihds, tahlo weetu fweschumâ pareisi fasneeg! — Nakti us 26. Februari pee mums eestahjahs leela wehtra, kas pat ehkahn jumtus fahla no-ahrdit un meschds wairak loku aplausa, pee kam ari labu teefu fneega fapuhta; wehjſch pastahweja ari wehl otrâ deenâ un tad beidsahs ar flapjdranki. — Uri pee mums, ka rahdahs, buhs leels bads ar lopu ehdamo, jo tagad jau dascham naw wairs neneeka, ko lo-peem dot. Daschi pat jumtus jau fahla lobit un ar fcho falmeem ba-rot ſawus lopinus; jo no pirkli ari mas ko war, dehli nepee-eijamahm zenahm. Tas wiſs nahk no tam, ka pagahjuschâ waſarâ bija leels faufums, un ka leeli plawas gabali ar ugumi nodedsa, ta ka dascham mahju rentneekam ari mahjina aifgahja lihds, un tas turflaht paſauudeja daschu naudas padominu, ko bija fakrahjis, fweedrus leedams, taupigi dñshwodams.

No Weeksnu pagasta. 14. Merjä lahds faimneeks M. ar
puist fabahrees, un tå iszehlu fees kaufchanahs, pee kam puifis pakampis
zirwi un drahsis faimueekam par roku, to wahrti eewainodams, tå ka
ne-efot zeribas, ka ar to wareshot to strahdat; jo dsihflas efot puschu.

No Tirkchtlu pagasta Rudschu fahdschas. 12. Merzä tika Wentmalë behrna lihkitis atrasts. Saimneeses M. Miknis 16 gadu sehs, gar Wentmali eedams, to eeraudsijis, un pahrgahjis mahjäc un mahtei ißtahstijis, ko schis Wentmalë atradis. Saimneeze tuhlit aßgahjuſt pee kaimina J. Buta, un tad dewuſchi ſinu fahdschas deſmit-neekam, lai peeleek fargus un dod uradnikam ſinu. 14. Merzä uradniks atjahja un apluhkoja fchë wiſu, daschadi ifſlaufchinadams, ka behrns fchë atrasts. 17. Merzä abrauzta weetigais aprineka-ahrſis lihds ar iſmekleſchanas teefneſi, un tad behrniuapluhkoja un wiſas tuwu dſihwojoſchahs perſonas jo fmalki ifſlaufchinaja, waj neſchehligo behrna ſlepkaſeezi-mahti neſina; bet gan neweenam naw iſdeweess, to uſda-but. Ahrſis leezinaja, ka behrniuſch ir dſihws veedſtimis. Lihkitim tur, kur to atraða, bija tikai galwika uhdeni un kahjas uſ kraſta. No tam war domat, ka tas pa uhdeni ir atpeldejis labu gabalu. Pehz neſchehligahs mahtes gan top deewsgan mellets, bet lihds ſchim wiſs paлизis bes ſekmes.

Leklawas tuwumā preefsch pahris nedelahm pee Kudschu Wenta fudmalahm nosaga Pumpuru melderim R. sirgu. Schis bija atbrauzis pee Kudschu melderia, pahr ko aprunates, un kamehr isdsehris pahri qahses tehjas, tilmehr sirgs pagalam. Beejartitis.

Widseme

No Gaujenes. Muhſu ſchi gada paſafaraſ pluhdi negaidot agri, proti jau pirmajās Merza deenās, eefahkāhs un ahtri atkal ir pahrgabjuſchi. Uhdeni nezīk augsti nebija ſazehluſchees; jo ſneega ſhogad bija ſoti maſ. Atri ledus weegli un ahtri ir nogahjis uſ leiju. „Wezee” mehdiſ ſazihit, ka, kad taſ tā efot, tad waſarā ap Fahneem nahlot wehl otri pluhdi, kas to teefu leelaki un wiſu ſeenu noſlihina-

ganamees. Swehtku atlakumu, daschus papirofu galinus, kurus mehs ar skrihveri plahpjajt iskuhpinajahm, kapaja brahligi diwas wahras. Us statuves atspeedees, gans stahweja un skandinaja jaufajā rihta gaiſa:
„Ar kiplu bahrdū skrihweris,

Drupas un drusfas.

Sofie.

(Pēbz Jēb. Mēnīc.)

1.

Jau ilgi es juhs apskatu, — nu, salat, sostinas,
Kas jums par smuku apgehrbu un kurpes faršanas, —
Juhs eefat gan us danzofchan'.

Juhš mahlkat glihti danzot gan?“
2.
Tas manahm sošim patika; tahs tähju pažebla

Lahs klanidamahs lehkaja,
Gondrikhs lawa lehki a issa.

Gandrijs few kahjas išlausa.
3.
„Jau ilgi es juhs usškatu, — nu, ſakat, ſostinas,
Bif jums ir balti fakkini un mutes faršanas, —

Ar tahn juhs dseedat gan, ka precks,
Ka pret jums lakstigal' ir neeks?"
4.
Nu manas sojs ribstijahs, un galwu pagehla,
Un fahla dseedat tuhdalin. — bet jaufi negahja.
Tahs klaigaja, zik wareja,
Gandrihs few rihkles ifkleedsa.
5.
Gan dauds, kam mute farkana un waigs it balts un glihts. —
Gan dauds, kam apaebrbs fmalks un jaufs un fmuifos furnes libds:

Semkopiba un sainneeziba.

Bafaldrufasdhana aissegta.

Pahr Kapajamo anglu andsefchanu.")

Pawasara jau ir flahst, un semkopis, kas ruhpejahs par bagatigu lopu ehdamo, jautahs, kahdus kapajamos auglis, bes kartuseleem, nu wišlabaki warehs kopt; jo is peedsihwojumeem wiſsch jau pareiſi fina, ka akurat ſchee ehdamà augi, ja tos seemà ar feenu, falmeem un drusku miltu ſajauz, ir tee, ko labi war iſehdinat, un kas parahda labu ſpehku pee lopu meefahm, ihpaschi pee peena lopeem. Lai ari labas plawas, labi ahbolina- un ganibu laufi ir galwenais pabalſis pee lopkopibas, tad tadschu peedsihwojumi mahza, ka kapajamee augli, zaur wiſu audſefchanu laukà, ne ween lopkopibu, bet ari labibas audſefchanu padara eeneſigaku. Tas ir weegli iſſkaidrojams; jo weenlahrt kapajamee augli iſdod par peem, no weenas puhra-weetas dauds wgi- rak uſtura weelu preeſch mahju lopeem, neka wifi ziti ehdamà ſtahdi, un tamdehlt war lopus dauds labaki ehdinat un ari dauds wairak mehſlu eeguht, eelams otrlahrt kapajamee augli ir tee wiſlabakee preeſch'augi wasaras kweescheem, mescheem, ausahm, firneem un lehzahm, tamdehlt ka wiſu, ja tee pareiſi teek apſtrahdati, ſemi atſtahj wiſai teizamà buhſchanà. Saimneeziba, kas kapajamo augli lopſchanu iſplata lopkopibai par labu, tamdehlt nahk ahtraki uſ preeſchhu, kurpreti wiſa eet atpakal, ja ta dehſtitos kartufelus pahrdod, bes ka par to naudu zitu lopu ehdamo atkal faimneezibà eegahdatos, ka tas tik beechi noteek; jo tad top ſemei wiſſwarigakahs ſtahdu uſtura weelas atrautas, un proti dauds wairak, neka zaur labibas pahrdoschanu tas noteek. Kartufeli arweenu paliks muhſu wiſſwarigakee kapajamee augli; bet wiſu jau wairs naw nekahdi droſchi augli, un proti zaur flimibahm, kas gadu no gada tos peemekle, tos apſlahde, un wiſu dehſtichana tikai tad wehl ir no labuma, kad tee paſchu faimneezibà teek patehreti, iſehdi-nati, waj, ka jau peeminejahm, par kartufeleem eeneſtä nauda teek iſ-leetata preeſch zitu ehdamà lihdſeklu eegahdaschanas, ka par peem. Kliju, eefala deegſtu waj ellas rauschu. Par laimi, ka mums ir wai- rak zitu kapajamo augli, kas, ja tee pareiſi teek kopti, dauds labakus un droſchakus eenehmumus iſdod, un tamdehlt kartufelu weetu, ja ari ne zilweku baribas fina, tad tadschu mahju lopu ehdamà lecta, baga-tigi iſpilda. Pee ſcheem kapajameem augleent peeder it ihpaschi ſwilkli, leelee burklani, kahli un Turku kweeſchi. Wifi ſchee kapajamee augli iſdod pee pareiſas apkopſchanas un bagata ſpehla ſemē itin apbrihno-jami auglus lopu ehdamà eenehmumus, — un kas tamdehlt pee wiſu lopſchanas naw panahzis nekahdu labu augli, war tikai to uſluhſot par wainu, ka fawai ſemei naw dewis deewsgan mehſlu. Pehz muhſu peedsihwojumeem waram leezinat, ka neweens ſits augs wiſam ſneegtos mehſlus tik labi nefamakſa, ka augſcham minetee kapajamee augli.

Pirmo weetu starp kapajameem augleem eenem, neluhkojot us kartuseleem, bes schaubischanaahs swilki; wini war isdot ne ween leelako dandsumu ehdamä, het ari ir weeniege kapajamee augli, kuras war weegli usglabat lihds pat wehlai pawasaraai. No tahm daudsaahm fugahm, kuras atronahs, ir tikai diwas, kuras war tikt eewehletas pee mums preelsch debstischanas, proteet Leutewizeru un Oberndorferu swilki; abi schee augi ir eewehrojami zaur to, ka wini ir wiszeetaki, nedabon tukschu widu, ir toti isturigi un, kas muhsu klimatä ir no leela labuma, wisweeglaki war tikt pahristahditi, tamdehly ka teem naw garu meeta falku.

⁷⁾ Pee kavajameem augleem peeder pirmkahrt: swiki, burlani, kahli un sali Turku
Iweechi, bet ari kartufeli un — wahedn fakt — wissi tee stahdi, kuri pa lawu aug-
ichangas laifu ar rol'kayli waj ar arslu ir jatihri, jatschhangano un ja-aprausch.

Swilkus war, isnemot wifai weeglu fmilti un fmago mahla sem
us ikweenas semes, pat us purwa semes, ar labeem panahkumeem audset
ja tikai gahdà par tahm waijadibahm, bes kurahm wiai newar augt
Pee tahdahm waijadibahm peeder it ihpaschi stipra mehfloschana un
semes pareisa apstrahdaschana. Kas grib dabut leelus eenehmumus
tas lai swilkus koyj swaigâ mehflojumâ, un ir eewehlams, mehfli
jau ruden' ee-art. Kur tas newareja notikt, waijaga mehflius masakai
laiku Aprili wehl iswest, un janem tad wißlabaki jau pussapuwisch
ihst mehfli. Swilkus kopfchanai mehfli ee-arschana pawafarâ skahd
masak, tamdeht la tee lihds Junijs esfahkumam, kurâ laikâ swilkus to
pahrstahditi, jau peeteekoschi ir fatrenejusch.

Swiklu stahdischana gan ari pee masgruntneekem ir wiſpahrig
pashtama; wimū isdara tāpat, kā pee kahposteem, ko prot ikween
kalpu seewa us laukeem. Mehs gribam tamdeht sawus lasitajus da
rit usmanigus tikai us tahm punktim, no kuxahm ikweena daudz peepa
lihds pee tam, lai eeguhtu labus panahkumus. Pahr wiſahm leetahn
waijaga isaudset fpehzigus, stiprus stahdus, lihdsigus kahpostu stahdeem
kahdā apfargata weetā dahršā us labi mehſlotahm stahdu dobehm, pe
kam waijaga fargatees no pa daudz beesas fehſchanas, lai nowehrſtu
to, kā stahdi stahw pa beesu kopā. Sehklu naw daudz waijadſigs; n
labahm swiklu fehklahm peeteel 5 lihds 6 mahzinas, lai pee ne pahra
beesas stahwefchanas wairak nekā peeteekofchi stiprus stahdus isaudseti
preefsch weenas puhra-weetas apstahdischanas, — un 1 mahzina fehkl
no Oberndorferu ſwikleem mehdz makſat tikai 40 kap.; tikai Leutewi
zeru ſwiklu fehllas ir drusku dahrgakas, bet par to ari ſho ſwikli i
wehl labaki un iſturingaki, nekā tee no pirmejahm fehklahm.

Kamehr jaunos ſwifku ſtahdus zaur dobju ruhpigu tihrībā ture ſchanu un, ja waijadſigs, ari zaur beeschu apleefſchanu uſ to labako ap kopj, ir laika deewſgan, preeſch tam nolemta tihruma gabalu labi fa gatawot preeſch ſtahdu iſſtahdiſchanaſ. Semi waijaga wehl lab dſili art pawaſarā, tildrīhs kā ta peeteekofchi noschuwuſi; tad wina tee tikai gludi peewelta, un tā nu palek meerigi gulot lihds ſtahdiſchana laikam. Schis laiks ir peenahzis, tad ſwifku ſtahdi atſneeguſhi re ſnumu no masakais $\frac{1}{3}$ dasas, waj — wehl labaki — pus zellas; ja tilkai tahdi ſpehzigi ſtahdi aug ahtri un labi, zaur ko daudſ tukschi weetu teck nowehrtſis. ſtahdu wilfſchana iſ dobehm un wiui pahu ſtahdiſchana ſwaigi artā ſemē, waj nu uſ lihdsenā ſemes pehz markeera waj uſ 20 lihds 24 zellas weenu no otras attahlahm wagahm, ja-iſ dara drīhs ween'pakal'otram, lat ſtahdi wehl nahktu miklā ſemē, — un ja tad preeſch ſcheem galwenajeem darbeem ifredsahs apmahluſcho deenu, waj drufku miklu laiku, tad ſtahdu apleefſchanas naw waijadſigs ja faktne ſchekidrā maiſijumā no ſwaigeem gowju mehfleem un mahleem bija eemehrzetas. Mehs raudſijahm, zik tilk ween ſpehdami, t nowehrtſis, ſwaigi ſtahditus ſwifku ſtahdus apleet, tamdeht ka tad u mahla ſemes ronahs flahdiga kamara ap ſtahdeem.

Swifku lauka pirmo tihrischanu, tikdrihs kā nesahles parahdahs waijaga pamatigi isdarit, waj nu zaur raweschchanu, ko kalpones u laukeem loti labi prot, jeb waj ar maso rofkapli, kuru leetat tahi drihs ween eemahzahs. Wehlak war semes tihrischanu un tchauganofschchanu weegli isdarit ar apmeschanas arklu, un tikdrihs kā swiflapas semi apehno, tad nesahles wairš ne-usnahk. Ja wisi darbi biji labi isdariti un tikai mas tukſchu weetu, un ja seme bija labi mehſlot um turflaht isdewigs laiks, — tad war eeguht apbrihnojamie leelu ehdamā daudsumus. Ir neskaitami peemehri, kur semkopibas beedribložekli ahfsemes ir derejuschi, kutsch no wineem us lahda finama semes gabala wairak swifku war eeguht, un loti beeschi ir bijis par panah

(Peelikums pee „Latv. Av.“ Nr. 12., 1890. g.).
 kumu, ka (pehz muhfejā mehra rehkinot) us weenās puhra-weetās lihds 1200 puhru fwilkū tīzis dabuts. Tas naw nemās tik nesaprotami, kā tas israhdahs, ja aprehkina, ka, pee stahdu fawstarpiga attahluma no 15 zellahm rindās un pee wagu attahluma no 24 zellahm zītu no zītas, preefsch puhra-weetās apstahdischanas waijaga lihds 15 tuhks. stahdu, pehz kam plaujas eenehmums, ja ikweens fwilkus top 8 mahrzīnas fmags, kas us bagatas semes naw nekas jauns, isnahk us 1200 puhreem, à 100 mahzinu. Mehs beeschi efam fwilkus eeguwuschi, no kureem tee labakee bija 10 lihds 12 mahrzīnahm fmagi. Plauju no tilai 300 puhreem fwilkū no puhra-weetās eeguht, tā tad naw wis tik wifai gruhti, un jau ščis eenehmums ir leels pabalsts lopu ehdamā finā preefsch seemas, ihpaschi preefsch flauzamahm gowim un jaunajeem loopeem. War rehkinat, ka 2 puhri fwilkū ir pahr'pahrim tik dauds wehrti, kā 1 puhrs kartufelu, un leelais daudsums fwilkū lapu, kurās bes tam wehl dabon, war loti labi tikt isleetatas rudeni.

Pahr zigorinn fopfchanu.

(Beginn)

Plaujas laiks mehds eestahetes Septemberra otrā pusē, kad apak-
fchajahs lapas tapuschas jau dseltenas. Tad faktes teek ar garahm
dakfchahm apdomigi is semes iiszeltas, pee kam us to ir jaluhlo, ka ari
wismasakahs faktites nepaleek atpakat; jo zitadi, tamdeht ka zigorinu
stahds ir seemzeetis, tahs nahkofschā gadā attal aug tahlaku. Tuhlit
pehz zigorinu istrukshanas teek lapas, kas dod labu lopu ehdamo, no-
grestas un faktes nodotas zigorinu fabrikā.

Beigās wehl te pēspārūcham kahdas finas, kuras mums Staara un beedra fungi, Rīgas leelāhs zigorinu fabrikas ihpāschneeki, ir pa-
fneeguschi wišlabakāhs seħklaš, tā ari plaujas eenehmuma un zigorinu
pahrdosčanas un genas finā.

Fabrika apgahdajahs fehksu is ahrsemehm, un proti zilinderweidigos missu zigorinu, kas ne ween wißlabakahs un wißmekigakahs faknes isdot, bet ari atneß wißleelakos plaujas eenehmumus. Sehla mafsa Rigā 50 kap. mahrzinā, un us puhra-weetas, kā jau peeminejahm, waijaga tā ap 4 mahrzinahm, jo pa beesu nedrikft feht. Kad nu fabrika newar dabut deewšgan dauds zigorinu faknu, tad wina tahs audse pa daki pati un eenem no preeskī tam leetatahs weeglas semes zaurmehrā ik gada 300 lihds 350 pudu faknu.

Var salahm, nemasgatahm, bet tadschu no lapahm tihritahm zigor-
riau faktnehm fabrika mafsa, Rigas bahnusi fanemot, 20 kap. pudā.
Var masgatahm faktnehm, bes lapahm, teek mafats 25 kap. pudā.
Saknes war tuhlit pehz masgañhanas nodot fabrikā, bes fa tahs
eepreech noschahwetu; bet tadschu ir us to jaluhko, fa suhtischna no-
teek tadhā laikā, kad nejalst. Naw waijadsigs, fa leelahs saknes teek
atschiktas no masajahm; bet tadschu, tahs peedahwajot, waijaga pre-
suhtit zaurmehra proui, pehz kuras tad faktu zena teek noteikta.

Tik daudz nu fabriķa esam dabujuschi finat. Bet tadſchu turam par labaku, pahrdot tikai labas, leelakas faknes, un masakahs paturet paſchu waijadsibai; jo ja masahs buhs peejauktas klaht, tad tadſchu par jauktu prezī tiks wiſadā wihsē masaka zena mafkata.

Sintenis.

jot. Nedsejim, waj wineem schogad buhs taisniba. — Gaujeneeschi scho seem' deewsgan gruhti ir nophulejuschees ar materiala peeweschanu preefsch fawas jaunbuuhwejamahs baasnizas. Jau tagad akmeni, oki un bakkı leelā pulska ap baasnizu ir fakranti. Ir nodomats, wezo koka baasnizu, kas tagad jau 109 gadus stahwejusi, jau scho ruden' noplebst un tuhlit ar jaunu pamotu muhreschanu eesahkt, ka lai jaunda baasniza pa 2 gadeem buhtu gatawa. Bina nahks tai paschā jaukā weetā, Gaujas stahwā peekrastē, bet, sinams, leelaka un augstaka par wezo, no falsteem semes akmenaeem muhreeta. Schi leelā buhwe išnahks muischahm, ka ari walstim deewsgan dahrga, lai gan wairak nekā puſe no wiſas naudas, proti 12 tuhlfst. rubku, no Gaujenes pilsmuſchias zeen. dſintfundses teek dahwinata. — Beeschi ween ari muhsu puſe dſird no beslaunigeem nedarbeem. Ne ſen kahdā tumſchā wakarā kahds jauns ſkroderis meerigi eet fawu zelu us mahju. Tē kahdas 2 werftes no mahjas 3 nepaſhſtami tehwini winam negaidot uſkriht, papreeſchu tam ar wanrenu ſteenu eesit pakausi, ta ka wihrs nogihibis pakriht pee ſemes, un tad winam ar nasi uſgreesch drehbes, atnem to masuminu naudas, kas tam ſeschā, un to atſtahj us zela guloschu, lihds kamehr beidsot naba- dſinsch atkal tik tahtu pee famanas, ka ar mokahm war aifwiltees us mahju. Wainigee naw atrasti, — bet jau domajams, ka wixi wiſai tahtu no mums nebuhs mellejami.

No Chrgkeem. 9. Februara deenâ nodega scheijenes Jaun-
Dselsskahju mahjas rijs, fur sadega wairak fajmneezibas rihku, fa ari
nemalti un famalti lini. Uguns peetikusi jaur puifcha ne-apdomigu
rihloschanos ar schpizkeem. Protokols eesuhtits peenahloschâ weetâ.
Lai gan no weetigahs fawstarpigahs uguns-apdrofchinafchanas beedri-
bas ir isgatawotas fewischki drukatas listes, fur zeefchi teek aisleegts,
mahju tuwumâ smehket, tad tomehr, fa redsams, schi raksta nosazijumi
pawifam mas teek eewehroti. Sakams wahids mahza: fargees un
glahbees pats, tad ari Deews teivi glahbs. Elinoro.

Rursem.

No Afares, Išlūstes aprinki. No daschahm puſehm dſirdejahm pagahjuſcho ſeem' ſcheljamees pahr ſneega maſumu un flitū ſeemās zelu, ta ka newarot nedſ malkas peewest, nedſ weegli ar kamanahm pa- braukt, eekams ſee muſis bija jau no 19. Nowembera lihds 1. Mer- jam kreetns kamanu zelſch. Ka reti tahdu zitās ſeemās redſejahm. ſee tahda laba zela gadijahs ari laba petna zaur ſlihpere un ballek we- ſchanu, kur ſemturi labu naudas graſti nopeſnija, — daschys 120 rubli un wehl wairak. Sinamis, netruhla ari ſtarp brauzejeem daschu ſadur- ſchanos un ſtrihdiau, kuri tomehr vehdigi pa leelakai dafai tapa atkal illiſhdiati — Turpreti weſelibaſ ſinā gahja ſee muſis loti wahji; jo

neschehligā influēnza, un tāpat ari kakkla fehrga un scharlaks, plosijah leelishti, tiklab starp leeolem, tà maseem, — til reti kahds tapa, it ihpa schi no influēnzas, aistauvits. Daschu deen' tapa ya 4 lihkeem u kapsehtu pawaditi. Skola apslima no 68 skoleneem 35, tà ka skolae walde eeslatija par derigu, skolu us kahdahm pahri nedekahm slehgt un behrnus us mahjahm atlaißt; bet, Deewam schehl, ari tagad weh truhkt kahdu 30 skolenu. Zil ilgi schi fehrga pastahwehs, naw weh paredsams. — Seemas sehhjai ir nu mihkstais sneega dekis nonemts ta rahdahs wisgaram sala un spehziga. Lai Deews dod, ka pawasa ras wehji to ne-issgaudo; jo tas ne reti noteek, ka pehz agras sneeg no-eeshanas auksti wehji seemas sehhju gluschi isposta. — Vahr jaun teefu eeweschanu waram preezatees; jo sahdibas un daschas nekahrtiba ir foti masinajuskhahs, tamdehl ka singree litumi issprech wiſu taisn un ahtri, tà ka naw ilgi us termineem jagaida un pee teefahm jawa ſaibas.

No Tukuma apkahrties. „Ko nu, behdul“, guli, pawasara
pee durwim!“ Teesham muhs apmeklejusi agra, agra pawasara
Sneegs ar ledū pašudis, seme walā, un tomehr wehl til efam Merza
pirmajā puſē. Altminu it labi, ka preeſch 3 gadeem Merza pirmajā
deenās fala kahdus 25 grahdus, un tagad tai paſchā laika ir lihds 10
grahdeem fiftuma. Pahr tahdu laika mainu nahkabs ſtaidri brihnuns
Ari pehrkons muhs apzeemoja waren ahtri, proti jau 11. Merzā. 13
Merzā redſejahm ari jau ſibini ſhandamees. Wezifchi melsch, ka, jo
pehrkons eeduzinot plikōs kokōs, tad efot wahjſch gads. Bet no tam
lai muhs Deewinch pats ſchehligi paſargā! Gruhhee laiki muhs pa
wiſam nospeeduſchi; daudſeem pat manta pahrdota, ziteem no teefas
uſnemita. Ja muhs nepeſti labs gads, tad efam pawiſam poſtā. Diwa
wahrpas uſ weena ſteebra nemaf nebuhtu daudi. Zerefim, ka Deewi
dos ſchehligi labakus laikus. — Tumſibas darbi pee mums tagad azu
mirklī apkluſuſchi, — bet tas til laikam ir klufums preeſch wehtraſ
jo buhs gan reta puſe, kas teek til beeſchi apzeemota no ſagleem, ko
muheſjā. Kamehr ruden' weſelu ſaglu bandu ſanehma, tamehr efam
no waras darbeem bijuſchi paſargati. Bet maſaki ſaglu weikalneek
fawu amatu wehl peekopj; ta peemehram loti leelā mehiā mehdī ſag
feenu. Daschi no ſagleem ſakerti un nodoti teefai. — Bes tam ſchei
nahkuſchas wairakas putnu ſahdſibas preeſchā. Daschs labs, no rihto
eedams pihles un ſofis apraudſit, atradiſ tilai tukschu fuhtinu. So
bes tam ari zitas leetas, ta ka laudis jau mehdī teilt: „Til jau pe
mumā uſaq, ka ari no veeres abrā!“

No Ugalehm. Jauna meera-teesa nu ari Ugalešs atwehrusfi was sehdes. Atwehrschana notika schi gada Februara mehnesfi. Bah darba truhkumu tai nawa wis ko suhdsetees; suhdsibu deewšgan Meera-teesnescha lungam Ugalešs eerodotees, Ugalneeki to laipnigi sa

nehma. — Ugaleš tagad atrodahs jau diwaš augstakas waldibas eestahdes: meera-teesas fehde un polizejas waldes jaunakā palihga kortelis. Wehlejams tilk buhtu, ka wehl taptu eerihkota wehststu pasta stanzijs; ta noderetu loti wifam tam apgabalam. No Ugales apgabala wifas tagad jau pastahwochahs pasta stanzijs ir tahku nost, un tamdehk ar pasta suhtijumeem eet deewsgan gruhti, it ihpaschi kad suhtijumi no leelakas wehrtibas suhtami.

No Slekhahm, 8. Merzä. Zik gruhti ir gaidit gaibams zee-
minsch, tad us to ilgi jagaida! Kä us kahdu miyhu zeeminan Sleh-
zeneki scho seem' gaidija us sneegu. Seema ar labu sneega zelu ir
Slehzeneekeem pelnas un pahrtikas deweja; jo tad tee pa mescheem
dauds pelnahs un strahdä. Bes seemas pelnahm jau gan dascha laba
faimneziba nespehtu usturetees, kur tad nu wehl uselt! Tomehr ar
wihu gaidishanu labu seemas zelu sagaidija loti wehlu, Februara meh-
nesi, un ari tad tas pastahweja tikai ihfu laiku, kahdas pahri nedekas
ween. Tagad, Merza eesfahkumä, laiks arweenu ir mehreni silts, un
fafalusè semite ar steigshanos ween atlaischahs, ta ka zeli paleek loti
slikti. Bihruki jau dseed pa tihrumeeim, strasdini fwiilpo un mescha
sofis jau pahrnahl. Lai Deews dod, ka pawafara drihs pilnigi eestah-
tos; tad wareatum drihsaki lopinaus ißwilkt uj zinischä. —rg.

No Leel-Eseres Greeses. Behz lehnahs un nepastahwigahs seemas rahdahs deewsgan jauka pawafara, ja tilai tahds filts gaifs pastahwehs un arweenu pa drusklai uslihs leetus. Studsi un tweeschi leekahs labi pahrseemojuschi un jau it smuki salo. Pahr ahboliav gan wehl mas lo war spreest, jo tas leekahs deewsgan wahjsch un nespheh-zigs. Gas Leischmali jau daudseem truhkst ehdamà. Altinäs reds jau pienam gands. Beesaritis.

Zelagmas nitifumi.

Deewakalposchanaas Annas basnizâ no 21. lihds 28. Merzam.
Zetortdeen, 22. Merzâ, pulfst. 5ds pehz pusdeenaas: gawenu dee-
wakalposchana; mahz. Conradi. — Peektdeen, 23. Merzâ, pulfst.
10ds no rihta: jauneklu eeswehtischana is lauku draudses; mahz. Con-
radi. — Puhpoku fwchtdeenâ, 25. Merzâ: 1) Lauku draudse:
Deewakalposchana pulfst. 9ds no rihta; spred. mahz. Conradi. 2) Pil-
fehtas Latweeshu draudse: Deewgaldneeki pulfst. $\frac{1}{2}$ 7ds no rihta; mahz.
Grafs. Deewakalposchana pulfst. 2ds pehz pusdeenaas; spred. mahz.
Grafs. — Lauku draudse mirufchi: Wilhelms Maksis Bihner,
7 g. 3 m. - 20 d. w.; Gederts Blumberg, 75 g. w.; meitina, tik-ko
peedsimusi, issweiijota is Platones upes. — Pilfehtas draudse us-
zegniki: Tauris Minlamitsch ar Samiis Sabia; Tauris Germanus ar Grootu

